

Vår referanse:
HEF

Deres referanse:
17/5047-6

Dato:
09.05.2018

parat

17-5047-6 Høring av rapport fra ekspertutvalg som har vurdert nye oppgaver til Fylkeskommunene.

en arbeidstaker-
organisasjon i YS

P.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

Etter Parats oppfatning har «Ekspertutvalget» lagt fram et helhetlig forslag i tråd med hva fylkene selv har sett på som naturlige og riktige oppgaver. Etter Parats vurdering har en slik overføring av oppgaver og ansvar til et regionalt folkevalgt nivå potensiale til å styrke lokaldemokratiet og folkestyret. En slik overgang vil også kunne bidra til at fylkene kan få en tydeligere rolle i samfunnsutviklingen. Parat vil samtidig minne om at all erfaring tilsier at overføring av ansvar fra stat til kommune, og utflytting av statlige arbeidsplasser kan ha betydelige menneskelige og økonomiske konsekvenser. Dette er endringsprosesser som representerer en risiko for at staten mister viktig kompetanse og at viktige samfunnsfunksjoner svekkes.

Parat legger til grunn at en beslutning om overføring av oppgaver må ha som en grunnleggende målsetting at forvaltningen skal bli mer brukervennlig, sikre mest mulig effektiv ressursbruk, og bidra til bedre tjenester for både innbyggere og næringsliv.

Parat legger videre til grunn at Regjeringen må ha en helhetlig tilnærming til arbeid med å utvikle, omstille og etablere offentlige arbeidsplasser. Som en konsekvens av dette mener Parat at regjeringen må legge fram et helhetlig forslag som Stortinget kan ta stilling til. Parat legger til grunn at regjeringen i det videre arbeidet sørger for en bred involvering av de ansatte, og de ansattes representanter i tråd med hovedavtalens bestemmelser.

Parat mener offentlig sektor må tilpasse seg samfunnsutviklingen. Gode, brukervennlige og kostnadseffektive offentlige tjenester er avgjørende for at velferdsstaten skal kunne opprettholdes. Ressursene som tas i bruk for å levere tjenestene skal komme borgerne mest mulig til gode. Dette forutsetter både god omstillingsevne og at ny teknologi utvikles og tas i bruk. For eksempel må det gjennomføres en samordning av myndighetenes IKT-ressurser slik at ulike etater og tjenestetilbydere har IKT-systemer som kommuniserer.

Parat stiller seg positiv til endringsprosesser med formål å forenkle der det er forsvarlig og fornuftig. Dette kan innebære både teknologiske og strukturelle endringer. Dersom en sammenslåing av kommuner og/eller effektivisering av forvaltningsnivåene vil understøtte bedre og mer effektive offentlige tjenester til borgerne er Parat positiv til dette.

Parat mener vi er avhengig av gode offentlige tjenester for å understøtte verdiskapningen som skjer i konkurranseutsatt sektor og bygge opp under velferdsstaten. Offentlige tjenester bidrar til at det norske samfunnet går smidig og tjenestene representerer et sikkerhetsnett for innbyggerne. For å opprettholde og få god kvalitet på de offentlige tjenestene så må man beholde, utvikle og rekruttere kompetent arbeidskraft. Her hviler det et spesielt ansvar på Regjeringen i det arbeidet som nå planlegges, og Parat legger til grunn at dette er et arbeid som prioriteres også fra politisk ledelse.

Vi opplever et stadig sterkere press om konkurranseutsetting av offentlige tjenester. Konkurranseutsetting kan være hensiktsmessig innenfor deler av det offentlige tjenestespekteret. Kjerneoppgaver innenfor justis- og arbeidsmarkedsregulering (NAV), i tillegg til utdanning og samfunnskritiske områder, må imidlertid unntas fra konkurranseutsetting.

Konkurransetsetting av tjenester skal etter Parats oppfatning kun skje dersom dette medfører bedre tjenester for brukerne. Ensidig fokus på kostnader ved konkurranseutsetting vil i en arbeidsintensiv sektor føre til press på ansattes lønns- og arbeidsvilkår. Det er etter Parats mening uakseptabelt at det er de ansatte som må betale prisen for konkurranseutsettingen i form av dårligere lønns- og arbeidsvilkår. Det må derfor utvikles overordnede og nasjonale krav til hvilke kriterier som skal benyttes i konkurranseutsettingsprosesser. Disse må også inneholde kriterier knyttet til lønns- og arbeidsforhold hos virksomhetene.

Parat legger til grunn at den igangsatte prosessen ikke benyttes til økt privatisering og konkurranseutsetting av offentlige tjenester.

Ansatte som produserer og leverer offentlige tjenester er genuint opptatt av å gjøre en god jobb. De har erfaringen fra det praktiske arbeidet og vet hva som er utfordringene. Som oftest er det også de samme arbeidstakerne som skal fortsette å produsere og levere tjenester etter at endringsprosesser er gjennomført. For å lykkes med omstilling er det derfor avgjørende at ansatte har medbestemmelse i alle endringer som skjer.

En omstilling i offentlig sektor må være begrunnet i bedre tjenestekvalitet, ikke i økonomiske forhold. Dette innebærer at vi i større grad må flytte ressurser fra byråkrati og administrasjon, til tjenesteproduksjon. Konsulentdrevet målstyring og endeløse rapporteringsregimer, må erstattes med fullmakter og ansvar til ansatte som erfarer utfordringene og utfører oppgavene.

Nærmere om flytting av arbeidsplasser.

Storstilt utflytting av statlige arbeidsplasser er gjort før, og Parat finner grunn til å minne om den prosessen som ble gjennomført i 2003 hvor en rekke statlige etater, bl.a. flere statlige tilsyn ble flyttet ut av Oslo. Seks år etter forelå evalueringen av flytteprosessen utført av Asplan Viak på oppdrag fra det daværende Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Resultatet av den komparative og grundige evalueringen kan ikke beskrives på noen annen måte enn nedslående. Evalueringen viser at etatene som flyttet mistet 75 – 90 prosent av sine medarbeidere. Det er all grunn til å anta at staten har mistet viktig kompetanse i utflyttingsprosessen. Flyttingen resulterte dessuten i en midlertidig svekking av viktige samfunnsfunksjoner. Mange av virksomhetene måtte i flytteperioden nedprioritere viktige oppgaver og i stedet bruke ressurser på å erstatte tapt kompetanse. Parat legger til grunn at erfaringene fra denne prosessen brukes i arbeidet med å planlegge og etablere nye statlige arbeidsplasser utenfor Oslo.

Parat er av den oppfatning at nye offentlige arbeidsplasser i all hovedsak kan og bør opprettes andre steder enn i Oslo. Når det gjelder flytting av allerede etablerte arbeidsplasser ut av Oslo, mener Parat dette er et virkemiddel som regjeringen bør avstå fra. Parat mener det er godt nok dokumentert at flytting av eksisterende statlige arbeidsplasser fører til kompetansetap og svekking av viktige samfunnsfunksjoner. I tillegg har det svært negative menneskelige konsekvenser ved at ansatte med deres familier løsrives fra sine omgivelser og stedet de har etablert seg. Dette er ingen god løsning.

Det er konsekvensen om ikke regjeringen klarer oppgaven med å planlegge frem i tid, men heller går for det man kan anta er en enklere løsning, å flytte hele virksomheter i en operasjon uten å ha de ansattes organisasjoner med på laget. De i utgangspunktet gode intensjonene blir dermed noe helt annet – nemlig en urimelig inngripende handling i folks liv og hverdag, og dermed også store kostnader for befolkningen med en påfølgende risiko for dårligere tjenester.

Parat vil på det sterkeste anmode om at Regjeringen trekker lærdom av tidligere prosesser, samrår seg med de ansatte og sammen finner gode løsninger for fornying, forenkling og forbedring som jo på mange måter har vært Regjeringens hovedbudskap siden den tiltrådte.

På bakgrunn av dette anmoder Parat om at det sammen med de ansattes representanter utarbeides en omforent fremdriftsplan, som bygger på erfaringene fra 2003, og som viser respekt

for de ansattes behov. En slik prosess som er grundig planlagt i fellesskap med de ansatte, vil gi mindre risiko i prosessen, og vil antagelig også være kostnadsbesparende for det offentlige.

Parat legger til grunn at det blir gjennomført gode prosesser blant de ansatte, og de ansattes representanter tas med i de videre beslutningsprosessene når reformen skal konkretiseres og implementeres.

Med vennlig hilsen Parat

A handwritten signature in blue ink, reading "Hans-Erik Syvåg" followed by a stylized flourish.

Forbundsleder Parat